Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 2ας Οκτωβρίου 2024*

«Υπαλληλική υπόθεση – Συμβασιούχοι υπάλληλοι – Πειθαρχική διαδικασία – Πειθαρχική κύρωση – Λύση της σύμβασης χωρίς προειδοποίηση – Έρευνα της OLAF – Επιστροφή ιατρικών εξόδων – Άρθρο 266 ΣΛΕΕ – Απόφαση εκδοθείσα προς εκτέλεση απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου – Μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση ακυρωτικής απόφασης – Δεδικασμένο – Διαδικαστική πλημμέλεια – Άρθρο 12 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ – Διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο – Δικαιώματα άμυνας – Ευθύνη – Περιουσιακή ζημία και ηθική βλάβη»

Στην υπόθεση T-669/22,

IP, εκπροσωπούμενος από τον J. Martins, δικηγόρο,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από την M. Brauhoff,

καθής-εναγομένης,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Truchot (εισηγητή), πρόεδρο, H. Kanninen και R. Frendo, δικαστές,

γραμματέας: V. Di Bucci

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

έχοντας υπόψη ότι οι διάδικοι δεν υπέβαλαν, εντός της προθεσμίας των τριών εβδομάδων από την επίδοση του εγγράφου με το οποίο γνωστοποιήθηκε η περάτωση της έγγραφης διαδικασίας, αίτηση για τον καθορισμό ημερομηνίας για τη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως και αποφασίζοντας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 106, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να κρίνει επί της προσφυγής-αγωγής χωρίς να διεξαχθεί επ' ακροατηρίου συζήτηση,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

Απόφαση [1]

1 Με την προσφυγή-αγωγή που άσκησε δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, ο IP ζητεί, αφενός, την ακύρωση της αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 2022 με την οποία του επιβλήθηκε η πειθαρχική κύρωση της λύσης, χωρίς προειδοποίηση, της σύμβασης εργασίας του (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση) και, αφετέρου, την αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη εξαιτίας της αποφάσεως αυτής.

I. Ιστορικό της διαφοράς

[*παραλειπόμενα*]

A. Επί της αρχικής απόφασης

13 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Φεβρουαρίου 2020, ο προσφεύγων-ενάγων άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019.

14 Με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, IP κατά Επιτροπής (T-121/20, στο εξής: αρχική απόφαση, EU:T:2021:665), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019, κάνοντας δεκτό τον έκτο λόγο ακυρώσεως που προέβαλε ο προσφεύγων-ενάγων και ο οποίος αφορούσε παράβαση του άρθρου 10, στοιχείο η′, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ κατά το οποίο, για τον καθορισμό της βαρύτητας του παραπτώματος και τη λήψη απόφασης για την πειθαρχική κύρωση που πρέπει να επιβληθεί, λαμβάνεται υπόψη «το στοιχείο της υποτροπής στην πράξη ή την επιλήψιμη συμπεριφορά», χωρίς να εξετάσει τους λοιπούς λόγους ακυρώσεως.

15 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 26 του ΚΥΚ προβλέπει ένα σύνολο εγγυήσεων οι οποίες αποσκοπούν στην προστασία του υπαλλήλου, αποτρέποντας το ενδεχόμενο οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τη Διοίκηση και επηρεάζουν τη διοικητική του κατάσταση να στηρίζονται σε πραγματικά περιστατικά των οποίων η ύπαρξη προκύπτει από έγγραφα που δεν έχουν περιληφθεί στον ατομικό του φάκελο. Έκρινε, συνεπώς, ότι, λαμβανομένου υπόψη του ουσιώδους ρόλου του ατομικού φακέλου για την προστασία και την ενημέρωση του υπαλλήλου, μια απόφαση περί επιβολής κύρωσης, ακόμη και αν είχε προηγουμένως περιληφθεί στον ατομικό φάκελο του υπαλλήλου, δεν μπορεί να αντιταχθεί σε αυτόν ή να προβληθεί εναντίον του όταν έχει πλέον απαλειφθεί κάθε μνεία της από τον εν λόγω φάκελο.

16 Το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε ότι το παρεχόμενο στη Διοίκηση δικαίωμα να στηριχθεί σε απόφαση περί επιβολής κύρωσης η οποία είχε αφαιρεθεί από τον ατομικό φάκελο υπαλλήλου, προκειμένου να συναγάγει ότι υφίσταται υποτροπή κατά την έννοια του άρθρου 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, καθιστά άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας, ως προς το σημείο αυτό, το άρθρο 27 του εν λόγω παραρτήματος.

17 Το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε εξ αυτού ότι η απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019, καθόσον στηρίζεται, όσον αφορά το στοιχείο της υποτροπής, σε πειθαρχική κύρωση της οποίας είχε απαλειφθεί κάθε μνεία από τον ατομικό φάκελο του προσφεύγοντος-ενάγοντος, αφού είχε γίνει

[1] Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις της παρούσας αποφάσεως των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

δεκτή αίτηση ανάκλησης αποφάσεως περί επιβολής κύρωσης την οποία είχε αυτός υποβάλει δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 27 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, προσέβαλε τα δικαιώματα που ο ΚΥΚ διασφαλίζει στους υπαλλήλους.

Β. Επί της επανάληψης της πειθαρχικής διαδικασίας κατόπιν της εκδόσεως της αρχικής απόφασης και επί της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας

18 Στο πλαίσιο της εκτέλεσης της αρχικής απόφασης, η τριμερής ΑΣΣΠΑ, απαρτιζόμενη από τη γενική διευθύντρια της Γενικής Διεύθυνσης «Ανθρώπινοι πόροι και Ασφάλεια», τον γενικό διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης «Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις» και τον αναπληρωτή γενικό διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης «Περιφερειακή Πολιτική» (στο εξής: τριμερής ΑΣΣΠΑ), κάλεσε τον προσφεύγοντα-ενάγοντα σε νέα ακρόαση.

19 Στις 3 Δεκεμβρίου 2021 πραγματοποιήθηκε η ακρόαση μέσω τηλεδιάσκεψης. Ο προσφεύγων-ενάγων εκπροσωπήθηκε από τον δικηγόρο του.

20 Στις 18 Ιανουαρίου 2022 η τριμερής ΑΣΣΠΑ εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα-ενάγοντα η πειθαρχική κύρωση της λύσης, χωρίς προειδοποίηση, της σύμβασης εργασίας του.

21 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η τριμερής ΑΣΣΠΑ επισήμανε ότι προσήφθη στον προσφεύγοντα-ενάγοντα η υποβολή στο PMO δύο αιτήσεων επιστροφής ιατρικών εξόδων που δεν αντιστοιχούσαν στα πράγματι καταβληθέντα ποσά ή στην περίθαλψη που πράγματι έλαβε (σημείο 16 της προσβαλλόμενης απόφασης). Η εν λόγω αρχή χαρακτήρισε τις πράξεις αυτές ως «απόπειρα απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης», όπερ συνιστούσε, κατά την άποψή της, ιδιαίτερα σοβαρό παράπτωμα (σημείο 41 της προσβαλλόμενης απόφασης). Τέλος, καθόρισε την κύρωση που έπρεπε να επιβληθεί βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στο άρθρο 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ (σημεία 39 έως 52 της προσβαλλόμενης απόφασης).

[*παραλειπόμενα*]

II. Αιτήματα των διαδίκων

24 Ο προσφεύγων-ενάγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση και την απόφαση περί απόρριψης της ένστασης·

– να υποχρεώσει την Επιτροπή να του καταβάλει αποζημίωση της οποίας το ύψος θα καθοριστεί κατά την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

25 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή·

– να καταδικάσει τον προσφεύγοντα-ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

A. Επί του ακυρωτικού αιτήματος

[*παραλειπόμενα*]

1. Επί της ουσίας

[*παραλειπόμενα*]

α) Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση του δεδικασμένου, παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως, της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της προβλεπόμενης στο άρθρο 50 του Χάρτη αρχής ne bis in idem και παράβαση του καθήκοντος μέριμνας και της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

[*παραλειπόμενα*]

1) Επί της παραβίασης του δεδικασμένου και της παραβίασης της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αρχής ne bis in idem

[*παραλειπόμενα*]

i) Επί της παραβίασης του δεδικασμένου

53 Επισημαίνεται ότι ο προσφεύγων-ενάγων υποστηρίζει ότι η πλάνη περί το δίκαιο, λόγω της οποίας ακυρώθηκε η απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019 με την αρχική απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, επέφερε την ακύρωση ολόκληρης της πειθαρχικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ παραβίασε το δεδικασμένο της αρχικής απόφασης, καθόσον προέβη στην επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας με βάση τα ίδια πραγματικά περιστατικά και τους ίδιους λόγους στα οποία είχε στηριχθεί και η πειθαρχική διαδικασία η οποία οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019. Η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εκτέλεση της αρχικής αποφάσεως, ερμηνεύοντάς την υπό την έννοια ότι η πειθαρχική διαδικασία μπορούσε να επαναληφθεί, μολονότι τούτο ήταν αδύνατον χωρίς την ύπαρξη νέων πραγματικών στοιχείων.

54 Η Επιτροπή αμφισβητεί την επιχειρηματολογία που προβάλλει ο προσφεύγων-ενάγων.

55 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι το ζήτημα αν η έλλειψη νομιμότητας η οποία επέφερε την ακύρωση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019 επηρέασε ολόκληρη την πειθαρχική διαδικασία ή ένα μέρος αυτής είναι ανεξάρτητο του ζητήματος στο οποίο στηρίζεται το υπό κρίση σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο συνίσταται στη διαπίστωση του κατά πόσον ήταν δυνατή η επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας. Η εξέταση του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, με τον προβάλλεται απουσία νέας διαβούλευσης με το πειθαρχικό συμβούλιο, καθόσον απαιτεί τον προσδιορισμό του σταδίου από το οποίο μπορούσε να επαναληφθεί η πειθαρχική διαδικασία, εάν υποτεθεί ότι είναι δυνατή η επανάληψή της, θα δώσει απάντηση στο πρώτο από τα ως άνω ερωτήματα. Το συγκεκριμένο ζήτημα θα εξεταστεί συνεπώς στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως.

56 Κατά πάγια νομολογία, οι ακυρωτικές αποφάσεις των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης αποκτούν, μόλις καταστούν απρόσβλητες, ισχύ δεδικασμένου. Το δεδικασμένο δεν καταλαμβάνει μόνον το διατακτικό της ακυρωτικής αποφάσεως, αλλά και το σκεπτικό που αποτελεί την απαραίτητη βάση του διατακτικού, με το οποίο είναι, ως εκ τούτου, αρρήκτως συνδεδεμένο (βλ. απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2018, National Iranian Tanker Company κατά Συμβουλίου, C-600/16 P, EU:C:2018:966, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Kakol κατά Επιτροπής, T-641/16 RENV και T-137/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:958, σκέψη 74).

57 Το δεδικασμένο καλύπτει ωστόσο μόνον τα πραγματικά και νομικά ζητήματα που επιλύθηκαν όντως ή κατ' ανάγκην με τη δικαστική απόφαση (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Kakol κατά Επιτροπής, T-641/16 RENV και T-137/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:958, σκέψη 74 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

58 Όταν το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει πράξη θεσμικού οργάνου, το όργανο αυτό υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου 266, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου (πρβλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 56).

59 Το άρθρο 266 ΣΛΕΕ δεν διευκρινίζει, ωστόσο, τη φύση των μέτρων που πρέπει να λάβει το ενδιαφερόμενο θεσμικό όργανο προκειμένου να προβεί στη σχετική εκτέλεση, οπότε εναπόκειται στο όργανο αυτό να τα προσδιορίσει (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

60 Επομένως, προκειμένου να συμμορφωθεί προς την υποχρέωση που του επιβάλλει το άρθρο 266 ΣΛΕΕ, το θεσμικό όργανο που εξέδωσε πράξη η οποία ακυρώθηκε από τον δικαστή της Ένωσης οφείλει να προσδιορίσει τα μέτρα που απαιτούνται για την εκτέλεση της ακυρωτικής αποφάσεως, ασκώντας την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει συναφώς, σεβόμενο τις εφαρμοστέες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης καθώς και το διατακτικό και το σκεπτικό της αποφάσεως την οποία υποχρεούται να εκτελέσει. Ειδικότερα, το θεσμικό όργανο υποχρεούται να σεβαστεί όχι μόνον το διατακτικό της απόφασης, αλλά και το σκεπτικό που οδήγησε στο διατακτικό αυτό και που συνιστά το αναγκαίο του στήριγμα υπό την έννοια ότι είναι απαραίτητο για να προσδιοριστεί η ακριβής έννοια αυτού που κρίθηκε με το διατακτικό. Πράγματι, στο σκεπτικό αυτό εμφαίνονται οι ακριβείς λόγοι της παρανομίας που διαπιστώνεται με το διατακτικό και που το οικείο όργανο πρέπει να λάβει υπόψη κατά την αντικατάσταση της πράξεως που ακυρώθηκε (βλ. απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, Di Bernardo κατά Επιτροπής, T-41/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:778, σκέψη 61 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

61 Επιπλέον, η υποχρέωση την οποία υπέχει από το άρθρο 266 ΣΛΕΕ το θεσμικό όργανο που εξέδωσε την ακυρωθείσα πράξη περιορίζεται στο μέτρο που είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί η εκτέλεση της ακυρωτικής αποφάσεως (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

62 Εν προκειμένω, με την αρχική απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον στην απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019 στηρίχθηκε, όσον αφορά το στοιχείο της υποτροπής, σε επίπληξη η οποία είχε απευθυνθεί στον προσφεύγοντα-ενάγοντα πριν από την τέλεση των πράξεων που αποτέλεσαν το αντικείμενο της

εν λόγω αποφάσεως, ενώ είχε γίνει δεκτή αίτησή του του να απαλειφθεί κάθε μνεία της κυρώσεως αυτής από τον ατομικό του φάκελο. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η ως άνω πλάνη περί το δίκαιο οδήγησε την τριμερή ΑΣΣΠΑ να λάβει παρανόμως υπόψη, βάσει του προβλεπόμενου στο άρθρο 10, στοιχείο η′, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ του κριτηρίου της υποτροπής, την εν λόγω κύρωση ως επιβαρυντική περίσταση, η οποία είχε καθοριστική σημασία για την επιλογή της επιβληθείσας κυρώσεως. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η εν λόγω πλάνη περί το δίκαιο ήταν ικανή να επιφέρει την ακύρωση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019.

63 Από την αρχική απόφαση προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019 λόγω πλάνης περί το δίκαιο η οποία αφορούσε το γεγονός ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ είχε λάβει υπόψη, όσον αφορά το στοιχείο της υποτροπής, πράξεις προγενέστερες των προσαπτόμενων, των οποίων είχε λάβει γνώση από ένα έγγραφο το οποίο είχε περιληφθεί στον ατομικό φάκελο του προσφεύγοντος-ενάγοντος, ενώ δεν θα έπρεπε να υπάρχει στον εν λόγω φάκελο. Η συνεκτίμηση των πράξεων αυτών επηρέασε την απόφαση της τριμερούς ΑΣΣΠΑ ως προς την επιλογή της κύρωσης που επιβλήθηκε στον προσφεύγοντα-ενάγοντα. Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε ούτε επί του υποστατού των προσαπτόμενων στον προσφεύγοντα-ενάγοντα πράξεων για τις οποίες επιβλήθηκαν οι δύο διαδοχικές πειθαρχικές κυρώσεις ούτε επί της νομιμότητας των λοιπών στοιχείων της αιτιολογίας της απόφασης της 21ης Αυγούστου 2019.

64 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε μόνον την έλλειψη νομιμότητας του σκεπτικού της εν λόγω αποφάσεως κατά το μέρος που η Επιτροπή στηρίχθηκε στο κριτήριο της υποτροπής.

65 Επομένως, το διατακτικό της ανωτέρω απόφασης και το σκεπτικό που αποτελεί το αναγκαίο στήριγμά του, τα οποία έχουν αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, δεν αποτελούσαν εμπόδιο στην επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας και την επιβολή νέας κύρωσης για τις προσαπτόμενες πράξεις που δεν είχαν αποτελέσει αντικείμενο εξετάσεως με την εν λόγω απόφαση.

66 Εντούτοις, σε περίπτωση έκδοσης νέας απόφασης, η αρχική απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου επέβαλλε στην τριμερή ΑΣΣΠΑ την υποχρέωση να μη στηρίξει τη νέα απόφαση στο ίδιο σκεπτικό, το οποίο υπομνήσθηκε στη σκέψη 63 ανωτέρω, στο οποίο είχε ληφθεί υπόψη το κριτήριο της υποτροπής.

67 Πάντως, από την προσβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ στηρίχθηκε σε ένα τέτοιο σκεπτικό. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 21 ανωτέρω, στην προσβαλλόμενη απόφαση η τριμερής ΑΣΣΠΑ επισήμανε ότι προσαπτόταν στον προσφεύγοντα-ενάγοντα ότι είχε υποβάλει στο PMO δύο αιτήσεις επιστροφής ιατρικών εξόδων οι οποίες δεν αντιστοιχούσαν στα πράγματι καταβληθέντα ποσά ή στην περίθαλψη που πράγματι έλαβε. Χαρακτήρισε τις πράξεις αυτές ως «απόπειρα απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης», όπερ συνιστούσε, κατά την άποψή της, ιδιαίτερα σοβαρό παράπτωμα. Τέλος, καθόρισε την κύρωση που έπρεπε να επιβληθεί βάσει των κριτηρίων του άρθρου 10 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ αρνούμενη ρητώς να λάβει υπόψη το κριτήριο της υποτροπής και στηριζόμενη, συναφώς, στο γεγονός ότι η απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2010 δεν περιλαμβανόταν πλέον στον ατομικό φάκελο του προσφεύγοντος-ενάγοντος.

68 Ως εκ τούτου, η τριμερής ΑΣΣΠΑ δεν έλαβε υπόψη την πειθαρχική κύρωση της επίπληξης, η οποία είχε επιβληθεί στον προσφεύγοντα-ενάγοντα πριν από τις προσαπτόμενες πράξεις.

69 Επομένως, μπορεί να γίνει δεκτό ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ, προβαίνοντας στην επανάληψη της πειθαρχικής διαδικασίας, δεν παραβίασε το δεδικασμένο της αρχικής απόφασης. Η αιτίαση του προσφεύγοντος-ενάγοντος με την οποία προβάλλεται ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ δεν έλαβε υπόψη την αρχική απόφαση πρέπει επομένως να απορριφθεί.

[*παραλειπόμενα*]

β) Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται απουσία νέας διαβούλευσης με το πειθαρχικό συμβούλιο

93 Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, ο προσφεύγων-ενάγων προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν προέβη σε διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο μέσω της υποβολής νέας αναφοράς, κατόπιν της έκδοσης της αρχικής απόφασης και της επανάληψης της εις βάρος του πειθαρχικής διαδικασίας. Εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση βάσει της γνώμης του πειθαρχικού συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2018 στην οποία ελήφθη υπόψη η απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2010 περί επιβολής σε αυτόν της κύρωσης της επίπληξης, η οποία είναι άκυρη, η τριμερής ΑΣΣΠΑ εκτέλεσε πλημμελώς την αρχική απόφαση και παρέβη διάφορες διατάξεις του Χάρτη και της Συνθήκης ΕΕ.

94 Επικουρικώς, ο προσφεύγων-ενάγων υποστηρίζει κατ’ ουσίαν ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ έλαβε την απόφαση να κινήσει εκ νέου την επίμαχη πειθαρχική διαδικασία βάσει του άρθρου 11 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, η οποία δεν απαιτεί διαβούλευση με το εν λόγω όργανο, δεν διέθετε την ευχέρεια να του επιβάλει ως κύρωση τη λύση της σύμβασης εργασίας, αλλά μπορούσε να προβεί μόνο σε έγγραφη προειδοποίηση ή επίπληξη.

95 Η Επιτροπή απαντά ότι δεν ήταν αναγκαία η πραγματοποίηση νέας διαβούλευσης με το πειθαρχικό συμβούλιο. Κατ’ αρχάς, το πειθαρχικό συμβούλιο είχε ήδη αποφανθεί επί του υποστατού των πραγματικών περιστατικών, τα οποία δεν είχαν αποτελέσει αντικείμενο εξετάσεως με την αρχική απόφαση. Επίσης, κανένα νέο πραγματικό περιστατικό δεν προέκυψε μετά την έκδοση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019. Τέλος, η μόνη συνέπεια που αντλείται από την αρχική απόφαση όσον αφορά την επιλογή της κατάλληλης κύρωσης είναι η ανάγκη να μη ληφθεί υπόψη η επιβληθείσα στον προσφεύγοντα-ενάγοντα κύρωση της επίπληξης.

[*παραλειπόμενα*]

1) Επί της πλημμελούς εκτέλεσης της αρχικής αποφάσεως

99 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 93 ανωτέρω, ο προσφεύγων-ενάγων προσάπτει στην Επιτροπή πλημμελή εκτέλεση της αρχικής αποφάσεως για τον λόγο ότι δεν υπήρξε νέα διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο. Διαπιστώνεται ότι με την αιτίαση αυτή προβάλλει, κατ’ ουσίαν, παράβαση του άρθρου 266 ΣΛΕΕ, καθόσον η τριμερής ΑΣΣΠΑ υπέπεσε σε διαδικαστική πλημμέλεια.

100 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 11 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, το οποίο αφορά την κίνηση πειθαρχικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο, προβλέπει τα εξής:

«Η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί να αποφασίζει να επιβάλει την ποινή της έγγραφης προειδοποίησης ή της επίπληξης χωρίς να συμβουλευθεί το συμβούλιο. Ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος ακούεται πριν να αναλάβει δράση η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή.»

101 Το άρθρο 12, παράγραφος 1, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, το οποίο αφορά την υποχρέωση υποβολής αναφοράς στο πειθαρχικό συμβούλιο εκ μέρους της αρμόδιας αρχής, προβλέπει ότι «[η] αρμόδια για τους διορισμούς αρχή υποβάλει αναφορά στο [πειθαρχικό] συμβούλιο, στην οποία πρέπει να σημειώνονται με σαφήνεια τα προσαπτόμενα και, εφόσον συντρέχει λόγος, οι περιστάσεις υπό τις οποίες έχουν συντελεσθεί, συμπεριλαμβανομένων όλων των επιβαρυντικών ή ελαφρυντικών περιστάσεων».

102 Κατά το άρθρο 49, παράγραφος 1, του ΚΛΠ, επί του οποίου στηρίζεται εν μέρει η επιβληθείσα στον προσφεύγοντα-ενάγοντα κύρωση, «[μ]ετά την ολοκλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας που προβλέπεται στο παράρτημα IX του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και η οποία εφαρμόζεται αναλογικά, η σύμβαση εργασίας μπορεί να λυθεί χωρίς προειδοποίηση για πειθαρχικούς λόγους, σε περίπτωση σοβαρής παράλειψης εκπλήρωσης του υπηρεσιακού καθήκοντος εκ προθέσεως ή εξ αμελείας του έκτακτου υπαλλήλου».

103 Επισημαίνεται ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η τριμερής ΑΣΣΠΑ αποφάσισε να επιβάλει στον προσφεύγοντα-ενάγοντα την κύρωση της λύσης της σύμβασης εργασίας του, χωρίς προειδοποίηση, η οποία δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των κυρώσεων τις οποίες της επιτρέπει το άρθρο 11 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ να επιβάλλει χωρίς διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο. Επιπλέον, η γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου μνημονεύεται στο προοίμιο της προσβαλλόμενης απόφασης.

104 Διαπιστώνεται επομένως ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση, στηρίχθηκε στο άρθρο 12 και όχι στο άρθρο 11 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

105 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί ο λόγος ακυρώσεως που αφορά παράβαση του άρθρου 266 ΣΛΕΕ κατά το ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ δεν συμβουλεύθηκε το πειθαρχικό συμβούλιο βάσει του άρθρου 12 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ.

106 Κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία αντικατάστασης της ακυρωθείσας πράξης πρέπει να επαναλαμβάνεται από το σημείο κατά το οποίο εμφιλοχώρησε η παρανομία, δεδομένου ότι η ακύρωση πράξης δεν επηρεάζει κατ' ανάγκη τις προπαρασκευαστικές πράξεις. Η ακύρωση πράξης με την οποία περατώνεται διοικητική διαδικασία που αποτελείται από διάφορα στάδια δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την ακύρωση ολόκληρης της διαδικασίας που προηγήθηκε της έκδοσης της προσβληθείσας πράξης, ανεξαρτήτως του αν η αιτιολογία της ακυρωτικής δικαστικής απόφασης αφορά ουσιαστικούς ή διαδικαστικούς λόγους. Ο εκδότης της πράξης πρέπει, συνεπώς, να αναχθεί στον χρόνο έκδοσης της ακυρωθείσας πράξης, προκειμένου να εκδώσει την πράξη που την αντικαθιστά (βλ. απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2021, Di Bernardo κατά Επιτροπής, T-41/20, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:778, σκέψεις 89 και 90 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

107 Δεδομένου ότι ο προσφεύγων-ενάγων ισχυρίζεται ότι η διαδικασία αντικατάστασης της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019 δεν επαναλήφθηκε από εκείνο ακριβώς το σημείο κατά το οποίο εμφιλοχώρησε η παρατυπία, πρέπει να προσδιοριστεί ο χρόνος κατά τον οποίο αυτή έλαβε χώρα και να εκτιμηθεί αν η διαδικασία επαναλήφθηκε από το συγκεκριμένο αυτό χρονικό σημείο. Προς τούτο, πρέπει να διερευνηθεί αν η γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου και η αναφορά που υποβλήθηκε σε αυτό έχουν επηρεαστεί από την παρατυπία λόγω της οποίας ακυρώθηκε η εν λόγω απόφαση.

108 […] στις 25 Ιουλίου 2017, η ΑΣΣΠΑ προσέφυγε στο πειθαρχικό συμβούλιο υποβάλλοντάς του αναφορά, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ. Με γνώμη που εξέδωσε στις 16 Απριλίου 2018 το πειθαρχικό συμβούλιο συνέστησε να επιβληθεί η κύρωση της λύσης, χωρίς προειδοποίηση, της σύμβασης εργασίας του προσφεύγοντος-ενάγοντος. Στις 21 Μαΐου 2019 ο προσφεύγων-ενάγων κλήθηκε σε ακρόαση ενώπιον της τριμερούς ΑΣΣΠΑ, πριν επιβληθεί η πρώτη πειθαρχική κύρωση στις 21 Αυγούστου […].

109 Κατόπιν της έκδοσης της αρχικής απόφασης στις 6 Οκτωβρίου 2021 και προκειμένου να διασφαλιστεί η εκτέλεσή της, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 18 έως 20 ανωτέρω, η τριμερής ΑΣΣΠΑ κάλεσε τον προσφεύγοντα-ενάγοντα σε νέα ακρόαση. Ο προσφεύγων-ενάγων υπέβαλε έγγραφο παρατηρήσεων στις 24 Νοεμβρίου 2021 και, εν συνεχεία, στις 3 Δεκεμβρίου 2021, έλαβε χώρα η ακρόασή του μέσω τηλεδιάσκεψης, στην οποία εκπροσωπήθηκε από τον δικηγόρο του. Τέλος, στις 18 Ιανουαρίου 2022 η ΑΑΣΣΠ εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

110 Στο σημείο 6 της ως άνω απόφασης, η τριμερής ΑΣΣΠΑ αναφέρεται στην εκδοθείσα στις 16 Απριλίου 2018 γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου, η οποία στο εν λόγω σημείο εσφαλμένως μνημονεύεται ως εκδοθείσα στις 27 του ίδιου μηνός. Εντούτοις, στο σημείο 49 της προσβαλλόμενης απόφασης, η εν λόγω αρχή αρνείται να εφαρμόσει το μνημονευόμενο στην προαναφερθείσα γνώμη κριτήριο της υποτροπής, το οποίο προβλέπεται στο παράρτημα IX του ΚΥΚ, με την αιτιολογία ότι «η απόφαση που ελήφθη στις 19 Νοεμβρίου 2010 περί επιβολής της κύρωσης της επίπληξης δεν περιλαμβάνεται πλέον στον ατομικό φάκελο [του προσφεύγοντος-ενάγοντος]».

111 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, κατόπιν της εκδόσεως της αρχικής απόφασης, η τριμερής ΑΣΣΠΑ επανέλαβε την πειθαρχική διαδικασία από το στάδιο της ακροάσεως του προσφεύγοντος-ενάγοντος, χωρίς νέα διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο.

112 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 62 ανωτέρω, με την αρχική απόφαση το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ είχε υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον στην απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019 στηρίχθηκε, προκειμένου να στοιχειοθετήσει την υποτροπή, στην επίπληξη που είχε απευθυνθεί στον προσφεύγοντα-ενάγοντα πριν από την τέλεση των πράξεων που αποτέλεσαν το αντικείμενο της εν λόγω απόφασης, ενώ είχε γίνει δεκτή αίτησή του να απαλειφθεί κάθε μνεία της κυρώσεως αυτής από τον ατομικό του φάκελο. Η ως άνω πλάνη περί το δίκαιο είχε ως αποτέλεσμα η τριμερής ΑΣΣΠΑ να λάβει παρατύπως υπόψη την εν λόγω κύρωση ως επιβαρυντική περίσταση.

113 Από την αρχική απόφαση προκύπτει ότι η απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019 πάσχει ακυρότητα λόγω πλάνης περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε η τριμερής ΑΣΣΠΑ.

114 Εντούτοις, εξ αυτού δεν μπορεί να συναχθεί ότι η επίμαχη έλλειψη νομιμότητας εμφιλοχώρησε το πρώτον στο τελικό στάδιο της διαδικασίας, στο οποίο μετέχει η τριμερής ΑΣΣΠΑ, ήτοι κατά την έκδοση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019 (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2008, Tzirani κατά Επιτροπής, F-46/07, EU:F:2008:129, σκέψη 68).

115 Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι στην αναφορά την οποία υπέβαλε η ΑΣΣΠΑ στο πειθαρχικό συμβούλιο γινόταν μνεία της επίπληξης που απευθύνθηκε στον προσφεύγοντα-ενάγοντα με την απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2010. Η εν λόγω απόφαση είχε επισυναφθεί ως παράρτημα στην ως άνω αναφορά, στην οποία η τριμερής ΑΣΣΠΑ αφιέρωνε πέντε παραγράφους στο συγκεκριμένο ζήτημα καθόσον, κατά την άποψή της, επρόκειτο για το πειθαρχικό παρελθόν του προσφεύγοντος-ενάγοντος. Στο εν λόγω έγγραφο η Επιτροπή επισήμαινε ότι το γεγονός ότι ο

προσφεύγων-ενάγων είχε ενεργήσει κατά τρόπο παρόμοιο στο πλαίσιο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως αποδείκνυε ότι δεν είχε αντλήσει διδάγματα από την προηγούμενη κύρωση και εξακολουθούσε να προτάσσει τα προσωπικά του συμφέροντα έναντι των συμφερόντων του θεσμικού οργάνου. Η τριμερής ΑΣΣΠΑ συνήγαγε το συμπέρασμα ότι ένα τέτοιο γεγονός συνιστούσε επιβαρυντική περίσταση.

116 Το πόρισμα της αναφοράς επισήμαινε ότι ο προσφεύγων-ενάγων, υποβάλλοντας δύο αιτήσεις επιστροφής εξόδων οι οποίες δεν αντιστοιχούσαν στην περίθαλψη την οποία πράγματι έλαβε, διέπραξε σοβαρή παράβαση των άρθρων 11 και 12 του ΚΥΚ και, ως εκ τούτου, η συμπεριφορά του, εκτιμώμενη υπό το πρίσμα πειθαρχικού παραπτώματος που του είχε προσαφθεί προηγουμένως, διέρρηξε οριστικά την προσωπική σχέση εμπιστοσύνης που έπρεπε να υφίσταται μεταξύ αυτού και του οικείου θεσμικού οργάνου. Επομένως, το πόρισμα της αναφοράς δεν στηριζόταν μόνο στη σοβαρότητα των πράξεων αλλά και στη διαπίστωση υποτροπής.

117 Αφετέρου, από τη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου προκύπτει ότι ελήφθη υπόψη η κύρωση που είχε επιβληθεί στον προσφεύγοντα-ενάγοντα με την απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2010. Συγκεκριμένα, στις σκέψεις 94 και 95 της γνώμης, το πειθαρχικό συμβούλιο επισήμανε ότι με την εν λόγω απόφαση είχε απευθυνθεί επίπληξη στον προσφεύγοντα-ενάγοντα λόγω απάτης παρόμοιας με τις πράξεις της υπό κρίση υποθέσεως και χαρακτήρισε τις πράξεις αυτές ως στοιχειοθετούσες υποτροπή. Όπως προκύπτει από τα σημεία 97 και 98 της γνώμης του, το πειθαρχικό συμβούλιο έκρινε ότι ο προσφεύγων-ενάγων είχε διαρρήξει τη σχέση εμπιστοσύνης που τον συνέδεε με την Επιτροπή και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κατάλληλη κύρωση εν προκειμένω συνίστατο στη χωρίς προειδοποίηση λύση της σύμβασης εργασίας του.

118 Η αναφορά που υποβλήθηκε στο πειθαρχικό συμβούλιο και η γνώμη του τελευταίου έχουν συνεπώς επηρεαστεί από την παρατυπία η οποία επέφερε την ακύρωση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019.

119 Επομένως, η παρατυπία εμφιλοχώρησε κατά το στάδιο της εκ μέρους της ΑΣΣΠΑ υποβολής της αναφοράς στο πειθαρχικό συμβούλιο.

120 Η Επιτροπή υποστηρίζει εντούτοις ότι η γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου δεν είναι δεσμευτική για την τριμερή ΑΣΣΠΑ. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το γεγονός ότι η γνώμη λαμβάνει υπόψη το κριτήριο της υποτροπής δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι η τριμερής ΑΣΣΠΑ διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως ως προς τη χρησιμότητα μιας νέας διαβούλευσης με το πειθαρχικό συμβούλιο υπό περιστάσεις όπως αυτές της υπό κρίση υποθέσεως, κατά τις οποίες κανένα νέο πραγματικό περιστατικό δεν προέκυψε μετά την έκδοση της αποφάσεως της 21ης Αυγούστου 2019 και η μόνη συνέπεια που απορρέει από την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως είναι το ότι δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη το κριτήριο της υποτροπής. Η τριμερής ΑΣΣΠΑ είναι σε θέση, στο πλαίσιο αυτό, να καθορίσει μόνη της την κατάλληλη κύρωση.

121 Όπως προκύπτει από μια συστηματική ερμηνεία του ΚΥΚ, και ειδικότερα των άρθρων 18, 22 και 25 του παραρτήματος IX, η γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου, το οποίο είναι συμβουλευτικό όργανο, δεν δεσμεύει την πειθαρχική αρχή ως προς το υποστατό των προσαπτόμενων πράξεων (αποφάσεις της 3ης Ιουνίου 2015, Bedin κατά Επιτροπής, F-128/14, EU:F:2015:51, σκέψεις 23 έως 29, και της 10ης Ιουνίου 2016, HI κατά Επιτροπής, F-133/15, EU:F:2016:127, σκέψεις 147 και 148· βλ., επίσης, απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 1985, F. κατά Επιτροπής, 228/83, EU:C:1985:28, σκέψη 16).

122 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η ΑΣΣΠΑ έχει την εξουσία να εκτιμήσει την ευθύνη του υπαλλήλου διαφορετικά απ' ό,τι την εκτίμησε το πειθαρχικό συμβούλιο καθώς και να επιλέξει, στη συνέχεια, την πειθαρχική ποινή που θεωρεί κατάλληλη για την τιμωρία των πειθαρχικών παραπτωμάτων που ελήφθησαν υπόψη (πρβλ. απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2019, DK κατά ΕΥΕΔ, T-217/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:571, σκέψη 71 και μνημονευόμενη νομολογία).

123 Κατά συνέπεια, η γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου δεν είναι δεσμευτική για την τριμερή ΑΣΣΠΑ.

124 Εντούτοις, η διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο δεν παύει να αποτελεί διαδικαστική υποχρέωση η οποία επιβάλλεται στην ΑΣΣΠΑ.

125 Κατά πρώτον, υπενθυμίζεται ότι, σε περίπτωση που η πειθαρχική διαδικασία περιλαμβάνει την παρέμβαση του πειθαρχικού συμβουλίου, δηλαδή, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων των άρθρων 3 και 11 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, όταν η ΑΣΣΠΑ κινεί πειθαρχική διαδικασία θεωρώντας πιθανή την επιβολή κυρώσεως αυστηρότερης από την έγγραφη προειδοποίηση ή την επίπληξη, η παρέμβαση αυτή συνιστά ουσιώδες στοιχείο της διαδικασίας, διότι, αφενός, αποτελεί το χρονικό σημείο διεξαγωγής μιας διεξοδικής κατ' αντιπαράθεση διαδικασίας, η οποία συνδυάζεται, ενδεχομένως, με συμπληρωματική έρευνα και, αφετέρου, διότι η ΑΣΣΠΑ αποφαίνεται, στη συνέχεια, συνεκτιμώντας τις εργασίες του πειθαρχικού συμβουλίου, ήτοι λαμβάνοντας υπόψη την αιτιολογημένη γνώμη του εν λόγω συμβουλίου, η οποία εκδίδεται κατά πλειοψηφία, αλλά και τις διαφορετικές απόψεις που ενδεχομένως εξέφρασαν ορισμένα από τα μέλη του, όπως προκύπτει από τα άρθρα 12 έως 18 του εν λόγω παραρτήματος. Συνακόλουθα, όταν η ΑΣΣΠΑ αποκλίνει από τη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου, οφείλει να αιτιολογήσει την απόκλιση αυτή κατά τρόπο εμπεριστατωμένο (πρβλ. απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2021, HG κατά Επιτροπής, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, σκέψη 170 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επισημαίνεται επίσης ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η ίδια η γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο παραδεκτής προσφυγής ακυρώσεως (απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 1985, F. κατά Επιτροπής, 228/83, EU:C:1985:28, σκέψη 16).

126 Επομένως, η παρέμβαση του πειθαρχικού συμβουλίου, σε περίπτωση που πρέπει να επιληφθεί της υποθέσεως, όπως εν προκειμένω, συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας, ο δε υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε κύρωση κατόπιν της διαδικασίας αυτής πρέπει κατ' αρχήν να είναι σε θέση να προσβάλει τη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου, όταν η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (ΑΔΑ) υιοθετεί την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών στην οποία αυτό προέβη (απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2021, HG κατά Επιτροπής, T-693/16 P RENV-RX, EU:T:2021:895, σκέψη 170).

127 Κατά δεύτερον, πρέπει να υπομνησθεί ότι το δικαίωμα κάθε υπαλλήλου να εξετάζεται ο πειθαρχικός φάκελός του από το πειθαρχικό συμβούλιο και να ζητείται από το τελευταίο να λάβει γνώση του συνόλου των προσαπτόμενων πράξεων και των περιστάσεων υπό τις οποίες αυτές τελέστηκαν συνιστά ουσιώδη εγγύηση του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1995, D κατά Επιτροπής, T-549/93, EU:T:1995:15, σκέψη 48).

128 Η ύπαρξη τέτοιου δικαιώματος επιβεβαιώνεται από διάφορες εγγυήσεις οι οποίες προβλέπονται από τον ΚΥΚ και τις οποίες απολαύει υπάλληλος στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας.

129 Πρώτον, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, το πειθαρχικό συμβούλιο είναι ένα όργανο ίσης εκπροσώπησης (απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1995, D κατά Επιτροπής, T-549/93, EU:T:1995:15, σκέψη 48). Εξάλλου, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 5, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, «ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος δικαιούται μία φορά να ζητήσει την εξαίρεση ενός από τα μέλη του συμβουλίου».

130 Δεύτερον, το πειθαρχικό συμβούλιο είναι όργανο ενώπιον του οποίου ο υπάλληλος μπορεί να αμυνθεί (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1995, D κατά Επιτροπής, T-549/93, EU:T:1995:15, σκέψη 48). Προς τούτο, διαθέτει διαδικαστικές εγγυήσεις. Πράγματι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 16, παράγραφος 1, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος «ακούεται από το συμβούλιο· στην ακρόαση, μπορεί να αναπτύξει έγγραφες ή προφορικές παρατηρήσεις, αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου» και «[μ]πορεί να καλεί μάρτυρες».

131 Επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 13, παράγραφος 2, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, ο υπάλληλος διαθέτει προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αναφοράς με την οποία κινείται η πειθαρχική διαδικασία, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 2, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, για να προετοιμάσει την υπεράσπισή του. Στο πλαίσιο αυτό, δικαιούται να λάβει πλήρη γνώση του ατομικού του φακέλου (άρθρο 13, παράγραφος 1, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ) και μπορεί να βοηθείται από πρόσωπο της εκλογής του (άρθρο 13, παράγραφος 3, του παραρτήματος IX του ΚΥΚ).

132 Εν προκειμένω, η τριμερής ΑΣΣΠΑ δεν διαβουλεύθηκε εκ νέου με το πειθαρχικό συμβούλιο, ενώ του είχε αρχικώς υποβάλει αναφορά ενέχουσα την παρατυπία την οποία το Γενικό Δικαστήριο είχε επισημάνει στην αρχική απόφασή του. Η τριμερής ΑΣΣΠΑ, περιοριζόμενη στο να αρνηθεί να λάβει υπόψη το περιεχόμενο της γνώμης, ενώ από την εν λόγω δικαστική απόφαση μπορούσε να συμπεράνει ότι η γνώμη αυτή είχε επίσης επηρεαστεί από την παρατυπία λόγω της οποίας ακυρώθηκε η απόφαση της 21ης Αυγούστου 2019, δεν παρέσχε στο πειθαρχικό συμβούλιο τη δυνατότητα να συνεκτιμήσει, στο πλαίσιο διατύπωσης της γνώμης του, το γεγονός ότι είχε αφαιρεθεί από τον ατομικό φάκελο του προσφεύγοντος-ενάγοντος η απόφαση της 19 Νοεμβρίου 2010. Επομένως, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η τριμερής ΑΣΣΠΑ στέρησε από το πειθαρχικό συμβούλιο τη δυνατότητα να λάβει υπόψη μόνον τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκαν οι προσαπτόμενες στον προσφεύγοντα-ενάγοντα πράξεις και να αξιολογήσει τη σοβαρότητά τους.

133 Κατά συνέπεια, αφενός, η τριμερής ΑΣΣΠΑ δεν παρέσχε τη δυνατότητα διεξαγωγής της απορρέουσας από τη διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου διεξοδικής κατ' αντιπαράθεση συζητήσεως, με πλήρη γνώση των στοιχείων που υφίστανται στη διάθεση του εν λόγω συμβουλίου, και στέρησε από τον προσφεύγοντα-ενάγοντα το ευεργέτημα των εγγυήσεων βάσει των οποίων διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνάς του.

134 Αφετέρου, η τριμερής ΑΣΣΠΑ στέρησε από το πειθαρχικό συμβούλιο τη δυνατότητα να προτείνει κύρωση με βάση την εκτίμηση λεπτομερών πραγματικών περιστατικών, δικαιολογούντων την υποβολή σε αυτό της σχετικής αναφοράς. Επομένως, το πειθαρχικό συμβούλιο δεν είχε τη δυνατότητα να προτείνει στην τριμερή ΑΣΣΠΑ κύρωση η οποία να λαμβάνει υπόψη το σκεπτικό της αρχικής αποφάσεως και τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά.

135 Λαμβανομένου υπόψη ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας συνιστά θεμελιώδη αρχή του δικαίου της Ένωσης η οποία εφαρμόζεται σε κάθε πρόσωπο και πρέπει να διασφαλίζεται σε κάθε διαδικασία που δύναται να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής πράξης (βλ. απόφαση της

14ης Οκτωβρίου 2021, Bernaldo de Quirós κατά Επιτροπής, C-583/19 P, EU:C:2021:844, σκέψη 60 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία) και του ότι η διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο έχει τον χαρακτήρα ουσιώδους τύπου, το γεγονός ότι η γνώμη δεν ήταν δεσμευτική για την τριμερή ΑΣΣΠΑ, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 123 ανωτέρω, δεν ασκεί επιρροή στην υποχρέωση που υπέχει η εν λόγω αρχή, προκειμένου να διασφαλίσει την εκτέλεση της αρχικής απόφασης και δυνάμει των διατάξεων του παραρτήματος IX του ΚΥΚ, να υποβάλει στο πειθαρχικό συμβούλιο νέα αναφορά της οποίας το περιεχόμενο να λαμβάνει υπόψη το σκεπτικό της αρχικής απόφασης. Η τριμερής ΑΣΣΠΑ δεν διέθετε συναφώς κανένα περιθώριο εκτιμήσεως.

136 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, κατά την εκτέλεση της αρχικής αποφάσεως, η ΑΣΣΠΑ ήταν υποχρεωμένη να επαναλάβει τη διαδικασία από το στάδιο της διαβούλευσης με το πειθαρχικό συμβούλιο. Επομένως, δεν μπορούσε, όπως έπραξε εν προκειμένω, να επαναλάβει την εν λόγω διαδικασία από μεταγενέστερο στάδιο.

137 Επομένως, η τριμερής ΑΣΣΠΑ, παραλείποντας να διαβουλευθεί εκ νέου με το πειθαρχικό συμβούλιο, παρέβη ουσιώδη τύπο της διαδικασίας υπό το πρίσμα του άρθρου 12 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ. Επομένως, με την εν λόγω παρατυπία, δεν διασφάλισε την εκτέλεση της αρχικής απόφασης ως όφειλε δυνάμει του άρθρου 266 ΣΛΕΕ και, κατά συνέπεια, παρέβη τη διάταξη αυτή.

138 Ωστόσο, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, κατά τη νομολογία, δεν μπορεί μια διαδικαστική πλημμέλεια να δικαιολογήσει την ακύρωση αποφάσεως παρά μόνον εάν η επίμαχη διοικητική διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα αν δεν είχε διαπραχθεί η πλημμέλεια αυτή. Κατά την άποψή της, ο προσφεύγων-ενάγων δεν απέδειξε ότι μια νέα διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο θα μπορούσε να μεταβάλει την έκβαση της επίμαχης πειθαρχικής διαδικασίας.

139 Εντούτοις, όπως προκύπτει από τη σκέψη 126 ανωτέρω, η παρέμβαση του πειθαρχικού συμβουλίου κατά τη διάρκεια της πειθαρχικής διαδικασίας έχει τον χαρακτήρα ουσιώδους τύπου.

140 Από τη νομολογία προκύπτει ότι η παράβαση ουσιώδους τύπου συνεπάγεται την ακύρωση της πλημμελούς πράξεως, ανεξαρτήτως του αν η παράβαση αυτή προκάλεσε ζημία σε εκείνον που την επικαλείται ή αν η διοικητική διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα [πρβλ. αποφάσεις της 22ας Δεκεμβρίου 2008, Gordon κατά Επιτροπής, C-198/07 P, EU:C:2008:761, σκέψεις 73 και 74, της 23ης Μαρτίου 2000, Γκόγκος κατά Επιτροπής, T-95/98, EU:T:2000:85, σκέψεις 53 και 54, και της 11ης Νοεμβρίου 2014, De Nicola κατά ΕΤΕπ, F-52/11, EU:F:2014:243, σκέψη 145· βλ. επίσης, κατ' αναλογίαν, απόφαση της 6ης Απριλίου 2022, Mead Johnson Nutrition (Asia Pacific) κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-508/19, EU:T:2022:217, σκέψη 290].

141 Επομένως, ο προσφεύγων-ενάγων δεν ήταν υποχρεωμένος να αποδείξει ότι μια νέα διαβούλευση με το πειθαρχικό συμβούλιο θα μπορούσε να μεταβάλει την έκβαση της επίμαχης πειθαρχικής διαδικασίας.

142 Κατά συνέπεια, η τριμερής ΑΣΣΠΑ παρέβη το άρθρο 266 ΣΛΕΕ και το άρθρο 12 του παραρτήματος IX του ΚΥΚ. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να γίνει δεκτός και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, παρέλκει δε η εξέταση του τρίτου λόγου ακυρώσεως.

[*παραλειπόμενα*]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 2022 με την οποία επιβλήθηκε στον IP η πειθαρχική κύρωση της λύσης, χωρίς προειδοποίηση, της σύμβασης εργασίας του.

2) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.

3) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Truchot Kanninen Frendo

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 2 Οκτωβρίου 2024.

(υπογραφές)